СЕРПЕНЬ
1978
Київ

ПЕРЕЦЬ

Виходить з січня 1927 р.
№ 15 (1033)
Ціна номера 20 коп.

Керівники деяких господарств з року в рік беруть зобов'язання вирощувати високі врожаї картоплі і з року в рік не виконують їх.

(З листів до редакції).

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

ПУСКАЄ БУЛЬБИ

Мал. И. КОГАНА

— Не зівай, братва, у нас сплячка взимку буде.

Дали перцю!

З тих пір, як дружинники села Фрунзе (Кіровоградщина) стали вечорами чергувати в сільському клубі, бешкетників і п'яничкам місця там не було. І все ж саме дружинники звернулися з листом до редакції. А в листі запитували, як їм бути з завідуючим клубом І. Соловим, бо він останнім часом все частіше з'являвся до клубу напідпитку.

— А дійсно, як бути з таким завклубом? — з таким запитанням, у свою чергу, «Перець» звернувся до Бобринецького райвиконкому.

Як повідомив голова виконкому Бобринецької райради тов. М. Г. Гайдамака, за зловживання спиртними напоями завідуючого клубом І. Солова з роботи знято.

Телеграфне агентство Перця

ПОВЕРХИ ЗДОРОВ'Я

ТЕРНОПІЛЬ. (Кор. ТАП). Як відомо, серцево-судинними хворобами частіше хворіють ті, хто веде малорухомий спосіб життя, віддаючи перевагу телевізору перед мандрівками за місто чи, бодай, ранковою гімнастикою. Прийому заклини до більшої фізичної активності тані громадяни нерідко залишають без уваги. Щоб усе-таки зберегти їм здоров'я, у Тернополі, по вулиці Київській, 12, споруджено експериментальний дев'ятиповерховий будинок. Від серійного він відрізняється тим, що з дня заселення у ньому не працює ліфт.

Попередні результати піврічних спостережень за кількома сотнями мешканців будинку вселяють надію. Експеримент вирішено продовжити.

ЦІННЕ НОВОВВЕДЕННЯ

КИЇВ. (Кор. ТАП). Впродовж багатьох років горішній поверх чотириповерхового будинку, що по вулиці Малій Підвальній, 15 у м. Києві, залмало дощовими і сніговими водами. Працівники ЖЕКу № 102 (начальник контори А. І. Ющенко, головний інженер А. В. Огородзинська) мешканцям будинку порадили підставляти банки. Пораду було прийнято з величезним ентузіазмом. Відтоді, як тільки-но починає накрапати з неба, — квартиронаймачі з банками в руках біжать на горище.

Ефект чудовий: на ремонт даху не треба витрачати жодної копійки.

З олівцем по Крижополю

— Як, ви ніколи не були в Крижополі? — здивовано запитує співбесідник таким тоном, ніби ви вчинили щось нехороше.

— Не був, — чесно признаєтесь ви.

— І ніколи не чули про Крижопіль?

— Ну, як же не чув! — тепер уже наступає ваша черга дивуватися. — Це ж дуже відоме місто на Україні.

Крижопіль справді відоме місто. Принаймні, в цьому глибоко переконані його корінні мешканці. Вони можуть допустити, що ви ніколи не чули про Тульчин, Томашпіль, Немирів, Теплик і навіть про Вапнярку, а про Крижопіль ви не могли не чути...

Якщо ж хто й справді не чув про Крижопіль, то ми скажемо, що це райцентр Вінницької області, розташований у південній її частині.

Відомий Крижопіль не тільки славними людьми-трудівниками. Відомий він як один із передових районів області, що славиться на всю республіку зерновим господарством, м'ясо-молочним тваринництвом, цукровими буряками і громадським харчуванням. Так, так — ми не обмовились. Недарма Крижопільський комбінат громадського харчування (директор В. А. Франчук) — ініціатор соцзмагання в республіці по обслуговуванню населення безпосередньо на виробничих ділянках: у полі, на фермі, тракторному стані... І не тільки ініціатор, а й переможець.

Крижопіль росте: у висоту, у ширину і трохи... вбік. «Убік» — тому, що крижопільцям дуже схотілося, щоб їхній райцентр був схожий не на селище міського типу, а таки на місто.

Що потрібно для міста? Перш за все, як здавалося крижопільцям, треба мати свій мікрорайон... І у Крижополі його збудували. Збудували і назвали, як у Вінниці, — «Вишенька». Не «Черешенька» і не «Яблунька», а — «Вишенька». Щоб усе, як в обласному центрі.

Збудували, не враховуючи, що під цей масив ідуть кращі крижопільські землі. Збудували і ніби й не помітили, що в самісінькому райцентрі — сотні ще довоєнних розвалюх. Збудували, хоч знали, що туди, на масив, доведеться тягти дроти, класти білі, пускати автобус, копати траншеї для водопроводу та каналізації, прокладати асфальтові дороги й тротуари, хоч вони і в самому Крижополі дефіцитні.

Але протягли, викопали, збудували. Масив на відшибі розростається. У дворах, як гриби, виростають сарайчики, риються підвальчики, виникають піраміди із сміття. Єдина вулиця масиву не упорядкована: заболочена, засмічена, заквітчана бур'янами. Дивишся на все це і думаєш: «Тут, мабуть, не ступала жодна нога районного керівника чи лікаря із санепідстанції».

На території цього мікроміста ви ніде не побачите (принаймні, ми не бачили) ні дитячих майданчиків, ні грибків, ні пісочниць, ні дитячих гойдалок. А мікрорайон же молодий! І своїми будівлями, і своїми жителями. Та останні про дозвілля своїх дітей щось не дуже думають.

Крижополю хотілося бути схожим на Вінницю не тільки своїм мікрорайоном, але й ще багато дечим. Наприклад, є у Вінниці центральна вулиця, по якій автотранспорту рух заборонено, є така вулиця і в Крижополі. Є у Вінниці басейн — є він і у Крижополі. Є у Вінниці парк — є він і у Крижополі. Є у Вінниці — літній кінотеатр, є він і у Крижополі. Є у Вінниці фонтан — є той фонтан і у Крижополі. Тільки у Вінниці все те, протокольно кажучи, функціонує, а у Крижополі, образно кажучи, гибіє: басейн вкрився жабуринням, фонтан — іржею, літній кінотеатр розвалився, танцмайданчик заріс бур'яном, а сам парк (до речі, божественний парк!) зачадів від сміороду і кіптяви пального. Бо тут у будні й вихідні гасають на мотоциклах місцеві «супергонщики». Від їхніх вихлопних труб чадіють і глухнуть відпочиваючі, шарахаються в кущі мами з колясками і верещать спросоння перелякані діти. І нема на тих «крижопільських суперменів» ні знаків, ні штрафів, ні місцевої державтоінспекції, яку очолює І. К. Гасюк, а за порядком у парку «слідкує» райвідділ культури в особі його завідуючого М. О. Сидоренка.

Та будемо об'єктивні: у Крижополі не все так погано, як вам може здатися. Та й чимало з отих вищеназваних огріхів припадає на попередніх «батьків» міста. Тепер у Крижополі керівництво нове. Воно серйозно береться за порядок у своєму... ну, хай ще не місті, а в селищі міського типу. Уже непогано впорядкували центр. З'явилися житлові, адміністративні будинки, дитячі садочки, нова аптека, торговельний центр, готель, кафе, гастроном. Споруджується будинок санепідстанції, станція захисту рослин... Бо ж, як тут кажуть, хто не будує, той не живе.

Живе й Крижопіль, живе здебільшого новим життям, а подекуди ще й старим. До старого життя відноситься, приміром, друга водонапірна башта, яка колись не працювала і тепер не працює. Вода крижопільцям як не подавалась до 11 години дня, так і тепер не подається.

Працює по-старому і сироробний завод (директор Литвин М. Ф.). Нормальних відстійників тут як не було, так і нема. Стічні води як колись текли через лісок (до речі, той лісок від отих «вод» уже засох), так і тепер течуть до міжколгоспного санаторію «Зелена діброва». Відпочивачам, як і деревам, не позаздриш.

Не відстає від Миколи Федоровича Литвина і голова правління райспоживспілки М. Д. Дзис. До загальних пахощів він «вплітає» і «кооперативні ароматн», що йдуть по райцентру від свинарника, котрий розташований поруч із хлібозаводом.

...Крижопіль змінюється, стає кращим. Із селища міського типу перетворюється у славне місто. Щоб перетворення було остаточним, потрібні не тільки кошти, а й таверезий розрахунок. Від того, певні, виграють і крижопільці, і Крижопіль.

З олівцем мандрували, записували й малювали
О. ЧОРНОГУЗ
та В. ГЛИВЕНКО.

Вінницька область.

Ми часто й багато говоримо про шкоду, якої завдає суспільству бюрократизм, тяганина. Медична статистика з допомогою комп'ютерів уже доходить до того, що зможе точно вказати, скільки стресів, гіпертонічних кризів, інфарктів міокарду може викликати в оточуючого загалу один середній бюрократ за десять років активної діяльності.

А от звідки береться бюрократ, що сприяє його появі, — про це ми говоримо значно менше, ніж варто було б. Адже тут уже не скажеш, що він, мовляв, успадкував тяганину з молоком матері (бо ж як на загал, то матерям нашим не було коли бюрократами ставати). А з іншого боку, не скажеш, що то вплив оточуючого середовища, бо в одній і тій же установі, бува у цілком однакових умовах працюють собі цілком завершений бюрократ, а поряд — зовсім не заражений бюрократизмом керівник.

РІДКО, НА ЖАЛЬ, ЗГАДУЄМО...

То звідки ж усе-таки береться бюрократизм?

Хрестоматійним батьком його виступає звичайнісінький неробa, ледарюга, котрий через чийсь недогляд потрапив на більш-менш керівну посаду. Природжена лінь, вироблене роками невміння систематично працювати, виконувати покладені на нього обов'язки і призводять до того, що такий бездіяльний діяч перманентно відкладає на завтра та післязавтра те, що мусив робити сьогодні. В результаті — тяганина.

Інша іпостась, в якій виступає той же батько тяганини, — це перестрахувальник. Я особисто його жалію. Бо він, схоже, перестрашений з дитинства. Ще в тому милому віці десь ненароком, через відсутність життєвого досвіду, зважився на одне самостійне рішення — і вскочив у халепу. З того часу — шок на все життя. Не може, бідака, оговтатися. Такий зовні виглядає досить працелюбним, енергійним, він цілими днями пропадатиме на роботі, але буквально все робитиме, аби тільки не прийняти самостійного рішення. Він усіляко зволікатиме справу, щоб тільки питання, яке, за службовим обов'язком, має розв'язувати він, розв'язував би хтось інший. Заради цього він не пожаліє ні часу, ні власної енергії, ні сил. А в результаті — тяганина.

Але є тип бюрократа, якого ніяк не назвеш неробою, ледарем чи перестрахувальником. Бо цей не лише свою справу встигає робити, але й бере на себе додатковий тягар, робить таке, що явно виходить за межі, передбачені його службовим статусом. І все лише для того, щоб... затягнути справу. Але в результаті — та ж сама тяганина.

Останній різновид бюрократа і представляє собою, на мій погляд, Дмитро Васильович Хватик, який працює начальником житлово-експлуатаційної контори № 48 м. Львова. І найбільш показово він довів це в історії з молодим Романом Оліярником, випускником одного з львівських профтехучилищ, який, демобілізувавшись, вирішив закріпитись на постійне проживання там, звідки його призвали до лав Радянської Армії. За нещасливим збігом обставин, ця цілком пересічна подія мала відбутися на території керованого Хватиком сорок восьмого ЖЕКу. А пересічною цю подію я назвав тому, що нічого екстраординарного в ній не містилося. Усе було ясно, як щойно вимита віконна шибка. Тобто Роман мав прописатися у відведеній йому Радянським райвиконкомом квартирі № 7 по вулиці Белінського, 4. Про що, здавалося, при таких обставинах може йти мова? Здавай документи, одержуй прописку і працюй собі на власне здоров'я та на благо суспільства.

Так, між іншим, і уявляв собі все це молодий Роман Оліярник. Здав усі документи паспортистці, вислухав, що слід прийти через тиждень, та заходився спокійно чекати. Минув, однак, тиждень, минув третій, а паспорта — катма. Паспортистка повідомила, що начальник ЖЕКу раптом забажав мати на це діло ще дозвіл (з якого, питається, дива?) начальника міського управління внутрішніх справ. Пішов Роман до начальника УВС, тут же одержав дозвіл і прибіг, веселий, до знайомої вже паспортистки. А та каже: «Зайдіть з ним до Дмитра Васильовича».

А Дмитро Васильович, — це, значить, товариш Хватик, начальник ЖЕКу, — й каже:

— Розумієш, хлопче, там у сьомій квартирі проживає на даний час наша двірничка. Але вона готова поставити тобі ліжко і навіть сніданки готувати.

— Не треба мені чужого ліжка і чужих сніданків. Мені треба від вас лише паспорта з пропискою, щоб десь на роботу влаштуватися.

— Ну, що ж, не треба, то й не треба. Щоправда, двірничка там, май на увазі, живе, згідно з рішенням райвиконкому.

Змісту того рішення Хватик до Оліярника, про всяк випадок, не довів. А рішення було чітке та ясне, як літній день. Гласило: «...тимчасово, до повернення з рядів Радянської Армії основного квартиронаймача Оліярника Р. Е., поселити двірничку Гнатуш О.». Ну, що може бути ясніше?! Поселили тимчасово... до повернення основного. Тепер основний повернувся. Усе? Але Хватик не з учорашніх. Дай-но, каже, перевірю, а чи не має наш демобілізований десь своєї хати в селі? Така перевірка, навіть при наявності сигналів, не входить, звісно в службові обов'язки начальника ЖЕКу. Але Хватик проявляє ініціативу та ентузіазм. Іде, перевіряє, уточнює. А час тим часом іде. Оліярник усе чує: «зайдіть завтра», «зайдіть післязавтра», «зайдіть через два дні», і коли нарешті приходить через вказані чергові два дні, то дізнається, що Дмитро Васильович Хватик, змучений власним ентузіазмом, благополучно відбув у відпустку.

Тяжко зітхнув молодий Оліярник, бо ж кілька місяців, завдяки Хватикові, не міг одержати паспорта і, відповідно, влаштуватись на роботу.

Та, врешті, все, як і має бути, закінчилось благополучно: після безпосереднього втручання прокурора району Романа Оліярник був негайно прописаний. І тепер успішно трудиться.

Нас же ця історія привабила головним чином тому, що прокурор району не лише допоміг прописати демобілізованого солдата, але й згадав водночас, що існує спеціальна стаття, яка передбачає кримінальну відповідальність за «перевищення влади або службових повноважень, тобто вчинення службовою особою дій, які явно виходять за межі наданих їй законом прав і повноважень, якщо воно завдало істотної шкоди... охоронюваним законом правам та інтересам окремих громадян». А згадавши, взяв прокурор та й притягнув хвацького жеківського начальника Хватика до відповідальності.

Отож і подумалось, що якби про цю статтю згадували частіше, то, цілком можливо, нам значно менше доводилось би нагадувати про ту велику шкоду, якої завдають суспільству та здоров'ю людей бюрократизм та його рідна сестричка — тяганина.

О. КРУКОВЕЦЬ.

м. Львів.

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

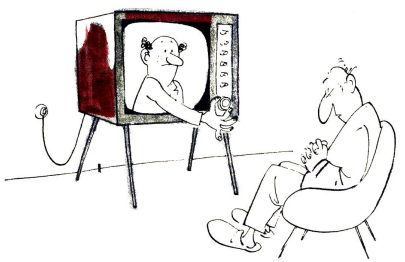

Без слів.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Бач, святого з себе корчить.

— Ох, відчуваю, що гріх великий беру на душу...

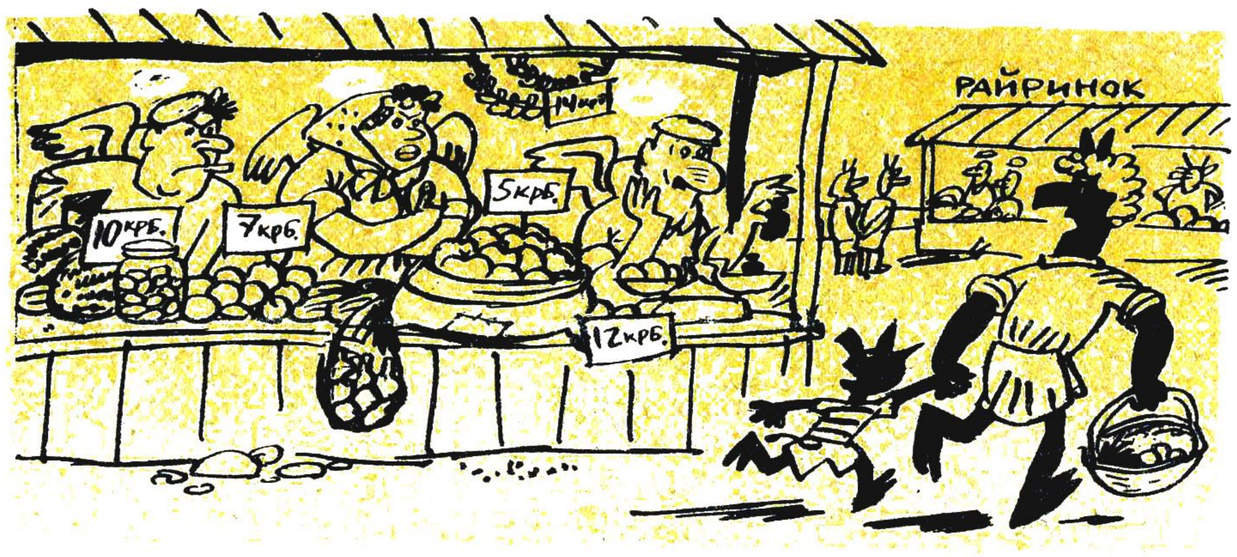

— Святі, святі, а ціни деруть безбожні!

Без слів.

— Давай зайдемо, бо все рівно у цьому районі нічого пристойнішого не знайдеш.

У СВІТІ ЗАХОПЛЕНЬ

— Яке ваше найбільше захоплення? — запитав наш кореспондент у мешканця м. Володарського Донецької області В. Додуляка.

— Гумор. Страх люблю усілякі смішні історії!

— Кого вважаєте найбільшим дотепником?

— Працівників Краснолиманського консервного заводу.

— Чому?

— Тільки справжні дотепники спроможні відправити в торговельну мережу цілу партію квашеної капусти з етикеткою «Яблучне повидло». А саме так і зробили краснолиманці, що можуть підтвердити численні відвідувачі магазину «Радуга» в нашому місті.

ТВОРЧИЙ ПІДХІД

— Чи не можете ви назвати кілька книг, на які останнім часом у вас був найбільший попит? — З таким запитанням звернулися ми до продавців магазину № 15 м. Конотопа Сумської області.

— Охоче назвемо. Альбом «Радянська Україна» англійською мовою покупці розхапали буквально вмить.

— А ще?

— Того ж дня так само блискавично розійшлася «Сучасна українська кухня».

— Даруйте за припущення, але «Кухню» пропонували, певне, у навантаження до альбому?

— Так. Точніше... зовсім навпаки. Але хіба це має якесь значення? Головне у будь-якій справі — творчий підхід...

НЕ ВТІК

(Дуже драматичний лист з вельми оптимістичним фіналом)

Скільки безсонних довгих ночей
Я провела без тебе!
Скільки разів питала в людей,
Де шукать тебе треба!

Думала гірко я, що тебе
Вже й землею накрили,
Та засіяло сонце з небес —
Жив-здоров ти, мій милий!

Знаю тепер я, де ти живеш,
Маю точну адресу.
Вже, мій лебедику, не утечеш
Ні у Казань, ні в Одесу...

І пригадаєш, любий, — пора ж! —
І синочка, й мене ти:
Сплатиш, нарешті, таточку наш,
За вісім літ аліменти!

Іван ПАВЛІХА.

м. Калуш
Івано-Франківської області.

Кабан

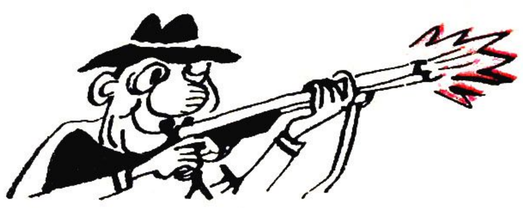

Сказала жінка чоловіку так
(Він був мисливець і любив брехати):
— Я підморгну — дам непомітно знак,
Коли ти будеш надто «загинати».

А ти давай відразу задній хід,
Не жди, поки почнуться глузування.
Погодився він (сім бід — один одвіт)
І ось розповіда про полювання:

— Дивлюсь: на мене суне сатана —
Такенні ікла! Очі — аж іскряться!
Я — трах! Він — мельк! І маю кабана
Пудів на десять, а можливо, й двадцять.

Повірите, машину я наймав,
Щоб привезти оцього «носорога»...
Тут жінка — морг, а він: —
Щоправда, мав
Кабан тонкі, мов сірничини, ноги.

Всі здивувались: — Що?! Мов сірники?
А як вони таку носили «свинку»?
Мисливець плюнув (забрехавсь-таки!):
— Про це спитайте краще мою жінку!

Петро РЕБРО.

м. Запоріжжя.

НОВИНИ З ПИТАНЬ ТЯГАНИНИ

Дрібниця

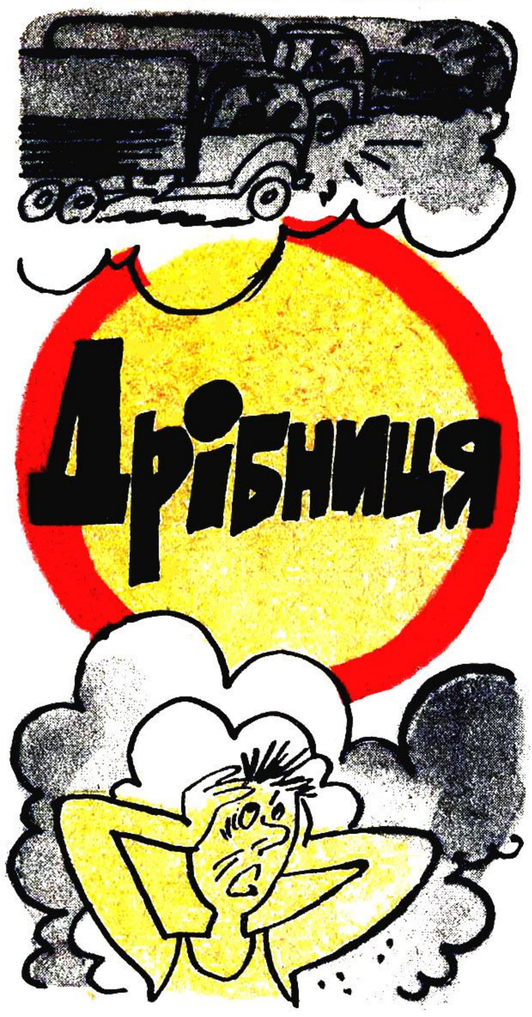

Чи доводилося вам цілісіньку ніч не спати через якусь дрібничку, а потім цілісінький день ходити, мов сновида? Кажете, ні? Я вам заздрю. Ви щаслива людина. А я ось незабаром відзначатиму кругленьку дату: два роки минає з того часу, як уперше захворів на безсоння. Але що там безсоння... Мене он з роботи звільняти зібралися. А все через оту дрібницю...

— Ти що, пити почав? — питають.

— Та ні, і в рот не беру.

— А браковану продукцію чому випускаєш? У нас же п'ятирічка якості!

— А хіба я знаю... — знизую розгублено плечима. — Може, через отой клятий дорожній знак?..

— При чому тут хвіст до чобіт?! — сміються.

— Ет, — махаю рукою. — Поспитайте краще отих шоферів, які щоночі приїздять під наш будинок по вулиці Достоєвського, 3 і спати не дають.

— Ну? — насторожуються. — Так що вони кажуть?

— А те, що через наше місто проходить автотраса Київ — Харків, а по вулиці Радянській немає чітких знаків про поворот на Харків. І весь отой транспорт — а це нерідко великі автопоїзди — помилково заїжджає на нашу вулицю. Ревище таке, що спокою немає ні вдень, ні вночі. Заїжджає, а потім розвертається і рушає назад. То уявіть, як ми живемо. Ночами через гуркіт ніхто заснути не може. Хочеш не хочеш, а виходиш на вулицю й пояснюєш водіям, куди їм треба їхати. Не кажу вже про те, що машини, розвертаючись, псують тротуари нівечать дерева, перепадає і дитячому майданчику...

— А ви зверніться до міськради.

— Та зверталися уже... — кажу. — Неодноразово. І наша «Ленінська зоря» двічі писала про це.

— І як? — цікавляться.

— А ніяк... У міськраді обіцяють, а віз і нині там...

— Хм... — дивуються. — Ну, й тяганина!..

— Ми вас у третю зміну переведемо, — пропонує директор.

— Е-е-е, — відповідаю, — ні. Я все одно не заспокоюсь, доки не встановлять ще одного вказівного знака. Самі поміркуйте: хто ще підкаже дорогу на Харків отим водіям, що постійно збиваються зі шляху? Адже окрім мене й дітей, вночі у будинку нікого не застанеш. Усі вже давно перевелися у третю зміну... До того ж у мене досвід...

Тут піднімається голова нашого місцевкому.

— Я думаю, товариші, треба допомогти колезі. Давайте напишемо листа голові Лубенського міськвиконкому І. П. Гончарову.

І написали. Тепер весь колектив за мене вболіває. Тільки от відповіді щось нема та й нема. І знака на дорозі — теж.

Я інколи думаю: а чи не забули відповідальні товариші про наше прохання? Тим паче, що йдеться про таку дрібницю...

С. ЦЮРИЦЬ.

м. Лубни
Полтавської області.

УСЕ ГАРАЗД

ГУМОРЕСКА

У передпокої пролунав дзвінок. Я відчинив двері — на порозі стояв неголений чоловік. Під пахвою пакуночок. У зубах — цигарка.

— З ванною усе гаразд? — хрипко запитав він, випльовуючи недопалок.

— Та начебто гаразд...

— Зараз перевіримо, — він обережно відсунув мене вбік і пройшов у ванну. Я за ним. Але чоловік ввічливо виставив мене.

— Обійдемося без помічників, — і зачинив двері на защіпку.

Майже годину у ванні булькало, хлюпотіло, шипіло.

А через якусь годину він вийшов, чисто виголений і розчервонілий від купання.

— З ванною у вас і справді усе гаразд, — задоволено мовив він, замотуючи у газету рушничок. — Правду казали, не так, як інші... Я минулого разу у ваших сусідів мився. Теж спочатку запевняли що все в порядку. А тільки у ванну заліз, раптом замість холодної води — окріп!.. А у вас пре-е-екрасна ванна! І ви, я бачу людина ввічлива. Одне слово, спасибі — та бувайте здорові!

Двері за незнайомцем зачинилися. А я стояв ошелешений і слухав, як у ванні із незакрученого крана хлюпотить вода.

Юрій ЛУКАНОВ,
студент факультету журналістики Київського держуніверситету ім. Т. Г. Шевченка.

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

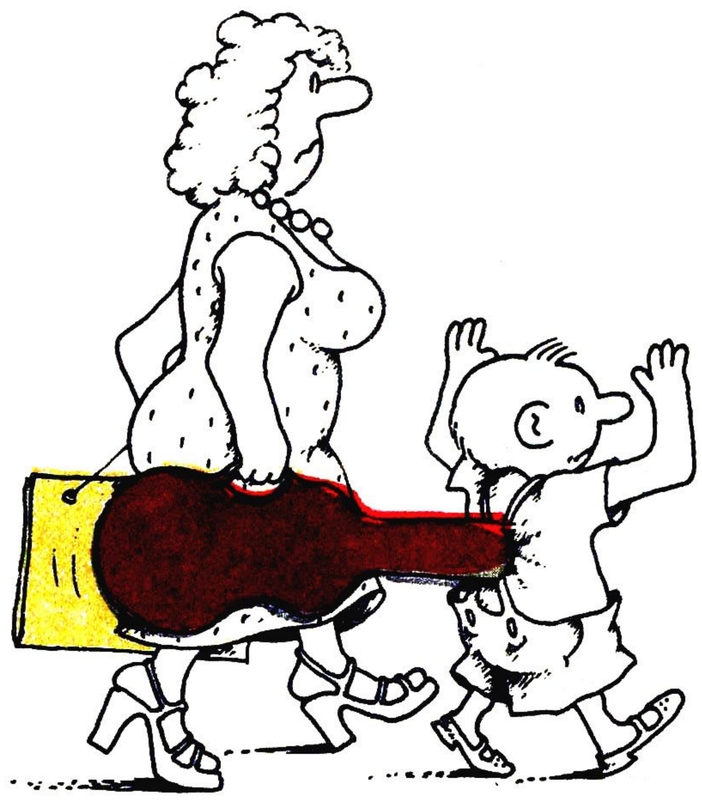

Без слів.

ЧУДЕСА В РЕШЕТІ

ЗАВЕРТІЛИСЯ...

Чи можна сплутати вертушку з теплушкою?

Ну й запитаннячко, скажете ви. Ну, тоді ось вам іще одне: чи є щось спільне між трубами і цибулею?

Тут уже, бачу, ви починаєте прикидати: це, мовляв, дивлячись, які труби і яка цибуля. Якщо — зелена, тобто така, що пішла в трубку, — то чого ж... А от як бути з ріпчастою?

Уявіть собі, і ріпчасту дуже легко можна сплутати, і то не тільки з трубами, а навіть і з чим завгодно. Це ще минулого року довели працівники залізничної станції Іллічівськ Одесько-Кишинівської залізниці. Надісланий їм для відправки на експорт вагон цибулі з міста Тального на Черкащині вони ні з сього, ні з того, переправили аж на станцію Хуст Львівської залізниці, вказавши в супровідних документах, що це — «вертушка з трубами». Згідно ж з іншими документами, цей вагон значився як теплушка для провідників.

«Чудасія та й тільки!» — сплеснули руками залізничники станції Хуст, виявивши у тій «вертушці-теплушці» не труби і не провідників, а вищеозначену цибулю. І відправили одну за одною кілька телеграм на станцію Іллічівськ, питаючи, що з нею робити.

«Чудасія та й тільки!» — вслід за ними сплеснули руками працівники Тальнівської заготконтори, дізнавшись про долю їхньої цибулі, відправленої ще 23 вересня минулого року вагоном № 2683263 в Іллічівськ. І заявили управлінню Одесько-Кишинівської залізниці претензію на суму 11.853 крб. 02 копійки.

І тільки керівництво залізниці руками не сплескувало і нічого такого не вигукувало. І жодним словом не відгукнулося ні на претензію тальнівських кооператорів, ні на їхнє нагадування. Може, через те, що для залізничників цей випадок — ніяка не чудасія, а рядовий, звичайнісінький факт, один з багатьох, які трапляються на ввірених їм неосяжних шляхах сполучення? Якщо так, то тальнівцям, звісно, іще довгенько доведеться чекати відповіді на свою претензію.

Отака невесела, словом, вийшла петруш... Пробачте, вер... тьху ти, теплушка! Ще раз пробачте: завертілися... Коротше, ви знаєте, про що йде мова.

Вас. ШУКАЙЛО.

БІЙ НАВКОЛО БОЮ

Історія і класична література залишили нам багато прикладів таємного і відкритого ворогування на принциповій основі. Цезар і Брут, Монтеккі і Капулетті, Іван Іванович і Іван Никифорович, баба Параска та баба Палажка... Мотиви тої запеклої неприязні часто бувають дуже різні, але завжди, повторюємо, принципові. Приміром, у глибоку давнину, коли гончарна промисловість ще тільки-тільки налагоджувалась, у великій цініі був глиняний посуд. І от якось один патриций, проганяючи грудкою сусусідського когута зі свого подвір'я, ненароком узяв та й влучив у глечик, який сусідка почепила на пліт сушитися. Виник, самі розумієте, серйозний конфлікт, який, кажуть, мало не призвів до розколу Римської імперії. Так воно було насправді чи ні — зараз важко сказати, але з того часу, як тільки двоє сусідів, буває, погиркаються, про них кажуть: «Глек між собою розбили».

Щоб такі дві солідні організації, як Ровенський трест «Поліссяводбуд» та Ровенське обласне виробниче об'єднання будівельних матеріалів, посварилися між собою за якийсь там розбитий глек, мови бути, звісно, не може. Довгий час вони зберігали добрі стосунки навіть тоді, коли об'єднання постачало тресту браковану (читай — побиту) гончарну трубку для дренажних споруд. Трубка ця б'ється, за словами представників об'єднання, не тому, що вона така вже тендітна, а тому, що з нею по-варварському поводяться на залізниці: спускають навантажені нею вагони з гірки, гупають буферами при формуванні составів тощо. І не заводська, мовляв, тут вина, що часом до замовника доходить не доброякісна продукція, а суцільний бій, тобто черепки.

У тресті деякий час задовольнялися цими поясненнями, лаяли залізничників і до своїх постачальників претензій не мали.

Але одного разу комусь прийшла в голову думка, що справа не тільки у залізниці та навантаженні-розвантаженні. Що дренажна трубка тріскається та б'ється в основному саме через свою надмірну тендітність, тобто невисоку якість. І на Могилянський завод, де випускається вищеозначений гончарний виріб, було відправлено представницьку комісію, яка й підтвердила здогад: чималий процент труб виходить з опалювальних печей у явній суперечності з ГОСТом. Вони мають відхилення по овальності, не витримують оптимального навантаження при випробуванні на стиснення. І тоді на адресу об'єднання почали надходити рекламації. Тільки одна Костопільська пересувна механізована колона «Полісяводбуду» минулого року забракувала 250 тисяч дренажних трубок, виставивши об'єднанню претензію на суму 24 тисячі карбованців. Приблизно таку ж кількість могилянської продукції зарекламувала й кожна з інших шістнадцяти ПМК цього тресту.

Ось тоді у стосунках між двома солідними організаціями і з'явилися перші тріщини. Трест звертається до об'єднання з вимогою повернути кошти, заплачені за брак, а генеральний директор об'єднання Г. Д. Харламов їм у відповідь — контрвимогу:

«Для розгляду ваших претензій по суті об'єднання просить направити:

— первинні акти приймокри дренажних труб;
— акти зважування бою;
— копії телеграм про виклик представника постачальника з доказом їх відправки;
— охоронні розписки про прийом на відповідальне зберігання зарекламованої продукції».

— Та це ж бюрократизм вищої марки! — обурюються у тресті. — Ми представників заводу викликали по телефону, але вони не приїхали. Ну, а щодо вимоги, щоб ми вашу зарекламовану продукцію зважували та ще й організовували її зберігання,— то це вже пардон. Нам ніколи возитися з вашими черепками. Словом, ми подаємо в арбітраж!

— Будь ласка,— майстерно відбивають цей випад в об'єднанні. — А ми на вас — теж. За що? А за те, що ви несвоєчасно представили нам рознарядку на відвантаження продукції в 1978 році!

— Дозвольте, але ж рознарядку ми представили своєчасно — правда, не вам, а безпосередньо заводові, який, власне, і є нашим постачальником!

— Нічого подібного. Завод підлягає об'єднанню, отож саме сюди, до нас, ви й мусили свою рознарядку подати. Так що платіть неустойку!

І — з'являється на світ рішення держарбітра А. С. Чорнозуба про стягнення з тресту 250 карбованців штрафу на користь об'єднання. Хоч невеличка, а все ж таки, як мовили в старовину, сатисфакція.

І — народжується натомість у трестівських кабінетах довідка такого змісту:

«У зв'язку з тим, що трест почав пред'являти об'єднанню претензії на постачання бракованої трубки, керівництво Ровенського об'єднання будматеріалів, замість вжиття відповідних заходів по недопущенню браку, припинило відвантаження трубки таким організаціям тресту, як Дубнівська ПМК-174, Костопільська ПМК-178, Клесівська ПМК-177 і Рокитнівська ПМК-180...»

— Дурниці! — обурюється директор об'єднання Георгій Дмитрович Харламов. — Ми справді, було, недодали один мільйон трубок. Але ж минулого року дали чотири мільйони понад план! А потім — ви нам несвоєчасно повертаєте тару, от через те й бувають затримки з постачанням продукції.

— А за якими це розцінками, — єхидно цікавляться в тресті, — ви дерете з нас за ту тару по сім шкур? Реальна ціна дерев'яного ящика, в який ви запаковуєте свої труби, — два карбованці десять копійок, а ви лупите за нього 28 крб. Ціна залізного, відповідно, — 20—25 карбованців, а ви загинаєте усі 156! Га? Це як розуміти?

— А так, — розтлумачують в об'єднанні, — що це не ціна, а заставна вартість. Її ми зробили такою високою, щоб ви нам цю тару швидше повертали. Бо в чому ж ми вам будемо продукцію відправляти? Ви ж знаєте, що з тарою у нас скрутно. То, аніж цікавитися розцінками, краще допомогли б нам залізом або виготовили свою оборотну тару, — і вам, і нам би користь була...

Тут, очевидно, об'єднання має рацію. Має рацію воно і в тому, що деякі ПМК — наприклад, Костопільська, Дубнівська — могли б забирати занаряджену їм трубку автомашинами безпосередньо з заводу — було б і дешевше, і швидше, та й бою, тобто черепків, було б менше.

Але не будемо вдаватися у деталі. Скажемо лише, що і у меліораторів, і у їх постачальників нерозв'язаних проблем — хоч греблю гати. Одним треба сушити голови над тим, щоб їхні дренажні споруди були надійними, передчасно не виходили з ладу. А другим — з цією ж метою підвищувати якість вироблюваних ними дренажних трубок, шукати шляхи зниження браку. Справа в обох, як бачимо, — спільна. А от спільної мови обидві поважні організації усе ще ніяк не можуть знайти. Черепки від розбитого глека — сиріч, бракованих труб — усе ще заважають їм зламати той відомчий пліт, яким вони відгородилися одна від одної і через який закидають одна одну стосами актів, довідок і штрафних санкцій. І обоє в цьому запеклому бою, ясна річ, програють. А разом із ними — варто лише підняти голову та глянути трохи вище отого злощасного плоту, — разом з ними програє і держава.

В. БОЙКО,
спец. кор. Перця.

Ровенська область.

Перелу-тали

[Трагічна сценка із щасливим кінцем]

Біля магазину самообслуговування стоять дві дитячі коляски. До однієї з них підходить жінка із сумкою в руках.

— Ось ми все й купили, можемо їхати додому. Спи, спи, сонечко...

Раптом її зупиняє чоловічий голос:

— Ви куди мою коляску хапаєте?

— Це моя коляска, — каже жінка, — я б її серед тисячі пізнала. Бачите ці подряпини, облої? Хіба на інших таке побачиш. Такі прикраси є лише на колясках, які випускає Гуляйпільський завод побутових приладів у Запорізькій області. Я ще на підприємстві скаржилася, що брак підсунули,...

— Нічого подібного! Мою коляску зроблено на Ворошиловградському заводі металовиробів, і на ній теж є подряпини і облої. А, крім того, тканина вся в зморшках, перекошена, зовсім не натягується, на бортах складки...

— Правильно, все це є, але не на вашій, а на моїй колясці, — каже жінка.

— А ще, — продовжує чоловік, — у моїй колясці колеса риплять так, що на всю вулицю чути.

—Абсолютно вірно! — радісно вигукує жінка. — Наш тато по цьому звуку нас іще здалеку пізнає.

— Може, ви ще скажете, що у вашій колясці переднє колесо западає, і тому коляска шкутильгає? — грізно питає чоловік.

— Скажу, бо так воно і є, — відповідає жінка.

— Ну, знаєте! — обурюється чоловік. — Може, ви ще скажете, що у вашій колясці лежить хлопчик, який відгукується на ім'я Тарасик?

— Ось цього не скажу. Бо в мене не Тарасик, а Оленка.

— Слава богу, — полегшено зітхає чоловік. — А я вже злякався, що ми дітей переплутали. Бувайте здорові!

— На все добре! — посміхається жінка.

А. БИКОВ.

ПОПЕЛЮШКА

[Сучасний варіант відомої казки]

І тільки-но пролунало з екрана кольорового телевізора «На добраніч, діти!», як Попелюшка схопилась на ноги і зі словами: «Я завтра знову посплю», — кинулася до дверей.

— Куди ж ви? — хотів її наздогнати Принц, але дівчина наче розтанула.

Принц міг подумати, що то все був лише сон, що чудова дівчина йому просто померилася, якби не одна деталь. Серед зали на паркеті лежала підошва од її туфельки.

— Я розшукаю дівчину! — радісно вигукнув Принц і плеснув у долоні.

Мама, тато, бабуся і двоюрідна тітка навперебій вносили пропозиції до плану розшуків юної красуні.

— А чому б не дати оголошення на радіо або ж на телестудію? — слушно запропонувала молодша сестра.

Остаточний текст оголошення гласив:

«Хто загубив підошву од туфельки тридцять четвертого розміру, просимо терміново прийти до Принца на адресу...»

Після того, як оголошення тричі пролунало по радіо і двічі по телебаченню, у Принца знову зажевріла надія.

Уранці в двері постукали. І чорнява дівчина, дуже симпатична, але зовсім не схожа на Попелюшку, простягнула Принцові туфельку без підошви.

— Підходить, — здивувався Принц, примірявши підошву до туфельки, — але, пробачте, ви не та, яку я шукаю...

— Пробачте, — знову дивувався Принц, повертаючи туфельку іншій дівчині, — але та, яку я полюбив, була білявка, а ви — руда...

Мінімум сто разів довелося того дня вибачатися Принцові. А дівчата все йшли і йшли простягаючи йому свої туфельки без підошов. Так було наступного дня і через тиждень. І через місяць.

Набридло це Принцові. Утомився він вибачатися. І написав на своїх дверях оголошення: «Прошу не турбувати, а звертатися до дирекції Бердянської взуттєвої фабрики, яка випускає дівочі туфлі, в яких підошви й дня не тримаються».

П. ТИМЧУК.

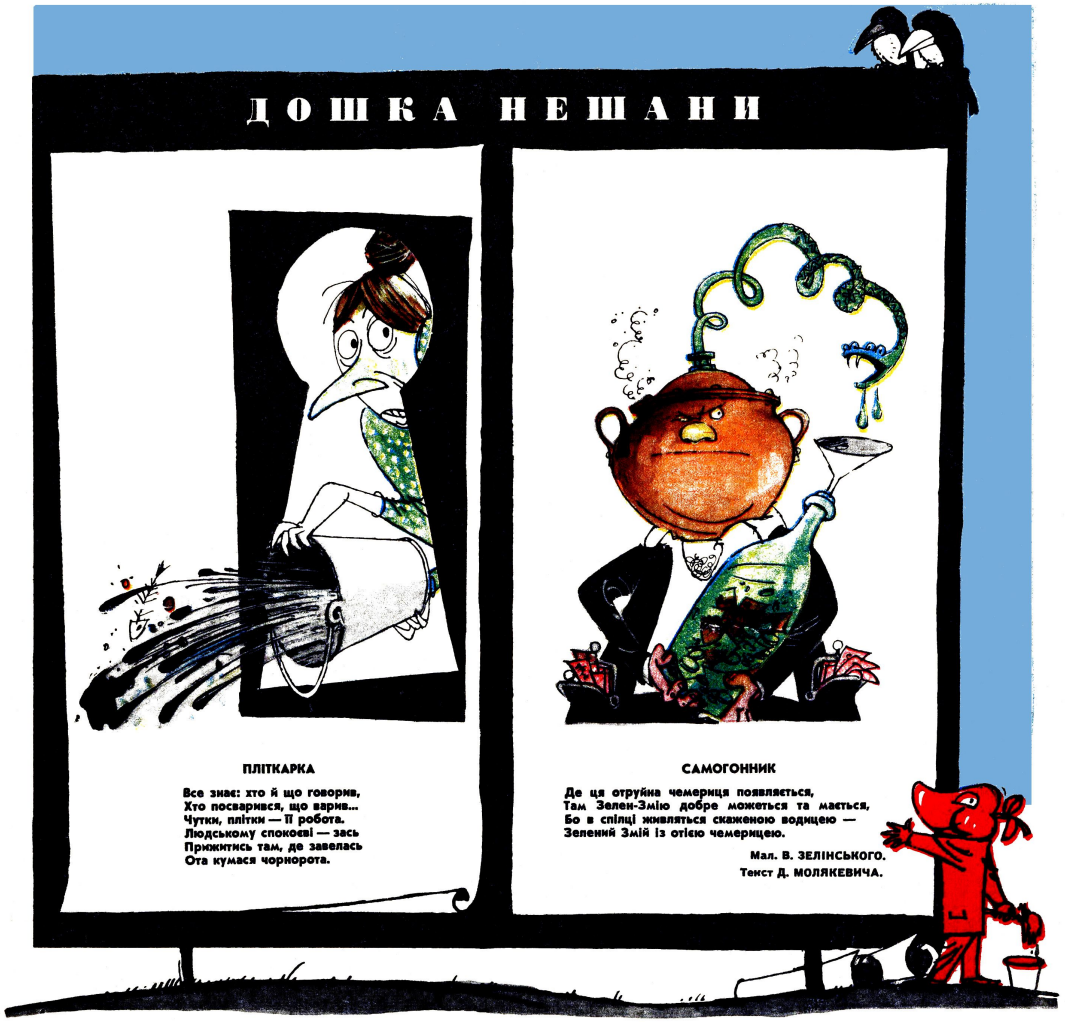

Валентин Литвиненко

Народному художникові УРСР Валентину Гавриловичу Литвиненку виповнилося перше сімдесятиліття. Кажемо перше тому, що про ювіляра не скажеш, що він уже їде з ярмарку. Він іще ого-го! Він іще моторний, творчо активний і по-молодечому міцний і роботящий. Усі ці об'єктивні фактори дають нам тверді підстави сподіватися, що буде ще у Валентина Гавриловича друге сімдесятиліття. Обов'язково буде! І буде воно таке ж змістовне, таке ж колоритне, таке ж всебічно творче, як і перше.

Про талановиту людину важко писати коротко, а тим паче про таку людину, як В. Г. Литвиненко. Наш ювіляр не лише видатний графік, не лише глибокий і вдумливий сатирик-карикатурист. Він і тонкий живописець, він і літератор-казкар. Він і феноменальний рибалка й мисливець. Він неперевершений знавець птахів і взагалі великий природолюб. От скількома талантами обдарувала його муза. Як кажуть, дай, боже, кожному!

Ніжно й щиро вітаючи свого давнього автора Валентина Гавриловича Литвиненка з ювілеєм, «Перець» вміщує сьогодні добірку його сатиричних малюнків і сподівається, що в другому сімдесятиліттї народний художник порадує нас багатьма-багатьма новими творчими здобутками.

Як кажуть мисливці, ні пуху йому, ні пера!

ВІД УСЬОГО СЕРЦЯ, ДОРОГИЙ ВАЛЕНТИНЕ ГАВРИЛОВИЧУ, ВІД ВАШОГО «ПЕРЦЯ»!

Диснобол з Пентагону.

«Рівноправні».

— Я б тебе давно розв'язав, та не пускають!..

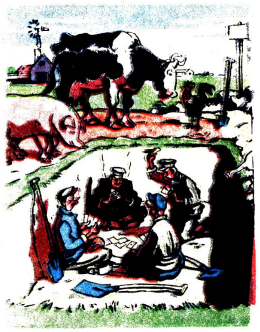

— Якщо вони й далі так працюватимуть, доведеться нам взимку кукурікати.

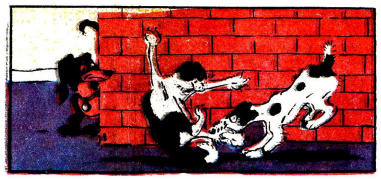

Такса: — Утечу, а то ще у свідки запишуть...

— Що ти йому ту нещасну десятку тицяєш! Діти солідних батьків по ресторанах розважаються, а твій, немов сирота, по пивних тиняється!

Агітплакат.

«Що посіяв, те й пожав».

У лабетах кризи.

Громадянин Споживайло очікує комунізму.

— Ми з Львом Толстим на одному рівні!

Ілюстрація до байки І. КРИЛОВА «КВАРТЕТ»

Віктор БАРАНОВ

ЛІТЕРАТУРНА ПАРОДІЯ

З циклу:
«Жили собі дід та баба,
і була в них курочка ряба».
Володимир КАШИН

ЯЙЦЕ РОЗБИВАЄТЬСЯ ОПІВНОЧІ

Розділ перший

Телефонний дзвінок, мов гостра бритва, відрізав кінець першого сну від початку другого.

— Підполковник Коваль слухає!

— Вчинено напад на сім'ю літніх людей, — доповів голос у трубці.

— Висилайте оперативну групу. Я виїжджаю через півтори секунди, — мовив Коваль, уже встигши догадатися, що злочин стався на вулиці Глиняній.

Розділ другий

— Доповідайте про наслідки попереднього обстеження, — наказав підполковник Коваль, прибувши на місце злочину.

— Нам уже дещо вдалося встановити, — доповідав лейтенант. — Невідома особа невідомо яким чином проникла в квартиру Діда і Баби. Невідомо також, чи вдалося невідомій особі щось викрасти. Речі в квартирі непошкоджені, слідів зламу не виявлено. На місці злочину знайдено розбите яйце.

— Що свідчать господарі?

— Нічого не свідчать: у них відняло мову. Є ще один свідок — Курка, але вона відмовилася давати свідчення.

— Зв'яжіться з інститутом відновлення мови. Встановіть достеменно особу Курки. Віддайте на експертизу рештки яйця — надто підозрілий у нього запах. Можливо, сьогодні будемо й брати...

Розділ третій

— Яка ваша версія, товаришу лейтенанте? — Підполковник Коваль дивився у розчинене вікно в напрямку Лисої гори, над якою сходив повновидий місяць.

— На мою думку, наявність у пограбованій квартирі яйця свідчить про перебування в ній якогось халтурника, тобто одного з тих, що підробляють ремонтом квартир. У халтурників заведено, що коли господар мало платить за ремонт — йому в стіну вмуровують тухле яйце, і тоді в квартирі усе життя хоч носа затикай.

— Ваша версія, товаришу лейтенант, не варта виїденого яйця. Ви забуваєте про небувалий духовний і моральний ріст нашого халтурника. До речі, що дали наслідки експертизи?

— Спектральний аналіз решток яйця, — підвівся майор, — дає підстави твердити, що яйце належить не Курці, а Зозулі.

— Отже, будемо брати Зозулю, — глибокодумно проказав Коваль, знову глянувши в бік Лисої гори.

Розділ четвертий

В інституті відновлення мови Коваля провели до Діда.

— Розкаж-ж-жу вс-с-се, як бул-л-ло, — Дід усе ще не вірив, що йому вернулася мова, тому злегка затинався. — Значить, жила в нас на квартирі Курка. Учора ввечері ми з Бабою знайшли під її ліжком яйце. Почали його бити — не розбивається... Ну, ми його й поклали на столі. А вночі прокинулися від якогось шуму. Кинулись на кухню — лежить яйце долі розбите...

— Так! — глибокодумно проказав підполковник Коваль і, діставши з нагрудної кишені рацію, віддав наказ: — Підготуйте оперативну групу для виїзду в район Лисої гори. Будемо брати...

Розділ п'ятий

— Громадянко Мишо, чи визнаєте ви, що т о г о вечора перебували в квартирі Діда і Баби? Зважте, що чесне зізнання полегшить вашу долю.

— Так, визнаю.

— Громадянко Зозуле, чи визнаєте ви, що тривалий час займалися перепродажем власних яєць, як курячих, і на цьому мали зиск?

— Так, визнаю.

— Громадянко Курко, чи визнаєте ви, що допомагали Зозулі перепродувати яйця і що заборгували Дідові та Бабі за квартиру?

— Так, визнаю.

— Вашу справу буде передано до народного суду.

Розділ шостий

Над Лисою горою сходило сонце. Підполковник Коваль дивився на народження дня, і в душі його зринали слова пісні: «Наша служба и опасна, и трудна...».

Перчина

Сторінка для дітей

Мал. В. ГОРБАЧОВА

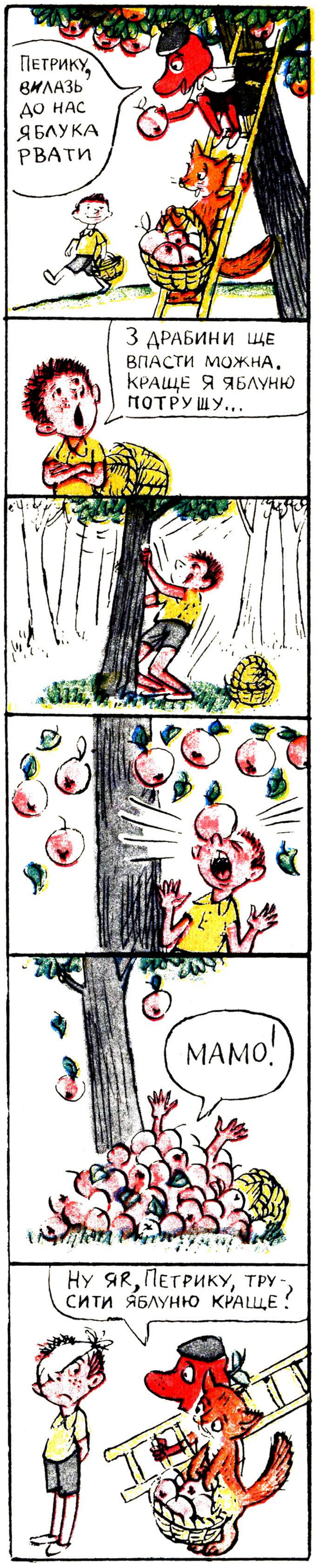

ДЯДЬКО В ДИНАМІКУ

Бабуся каже п'ятирічному Васильку:

— Я вийду води принести, а ти не пустуй, бо дядько, який сидить у радіодинаміку, мені все розкаже...

Через якийсь час бабуся зайшла до хати:

— Робив шкоду, Васильку? Ану ж зараз запитаю у дядька...

— Якого дядька, бабусю? — дивується Василько. — Немає там нікого. Тільки котушка з дротиком...

М. ПОНОМАРЕНКО.

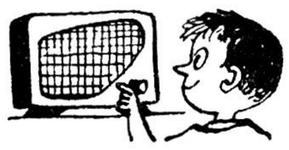

ПОЯСНИВ

Питається сестра Оля
У старшого брата:
— Скажи мені, чого в морі
води так багато?
— Було б мало води
в морі, —
братик відказав, —
То ніхто його ніколи
морем би не звав!

Іван ГАВРИШ.

ЯКЕ СОНЕЧКО!

— За обрій сонечко зайшло,
Сховалося до ранку.
Накрила темна ніч село,
Вже спати час, Оксанко!
— Це, мамо, вигадала ти, —
Оксанка промовляє, —
Не може сонечко зайти,
У нього... ніг немає!

Євгенія КАРАМІНА,
Микола РОЗУМНИЙ.

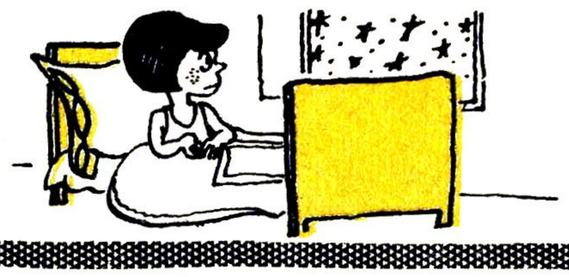

ЧОМУ МАЛО ПРИНІС

Батько на ставку ловив бубирів. Прийшов надвечір додому, подає синові відерце. Той хутко заходився викладати сякий-такий улов на тарілку.

— А це що? — запитує хлопчик, тримаючи в руках якусь рибину, більшу за інших і з колючими плавниками.

— То окунь, хижак, — пояснює батько, — він ікру їсть і рибок теж.

Хлопчик відставив убік відерце, ще раз подивився на окунця, похитав головою та й каже:

— Тепер я знаю, тату, чому ти мало риби приніс. Поки ти ловив, окунь її майже всю поїв.

Павло ЛАВРИК.

СОЛОНІ СЛЬОЗИ

Заходить дід Микола до хати, а Орися, як завжди, рюмсає. Хто її не вмовляв, нічого не допомагає.

— Не чіпайте її. Скоро підуть солоні сльози, і вона сама перестане, — каже дідусь.

Почула це Орися і почала їх куштувати.

— Дідусю, а вони вже солоні.

— Тепер можеш знову починати.

— Я вже не хочу!

І. ФОМІН.

СКІЛЬКИ ДІДУСЕВІ ЛІТ?

Місце вмить звільнив Петрусь,
Бо в трамвай зайшов дідусь.
На чолі в старого піт.
Мабуть, сто йому вже літ?
Та гадать Петрусь не став,
В дідуся про це спитав.
— Ти, школярику, стривай!
Скільки літ мені — узнай!
От прикинь собі в умі:
Тільки п'ятниці самі
Чотирнадцять склали літ!
Помізкуй тепер як слід.

(Відповідь: 14 літ × 7 (дні тижня) = 98 років).

Олександр СОКОЛЬНИЦЬКИЙ.

ДИМ БЕЗ ВОГНЮ

Трапилося це в селі Козацькому Звенигородського району на Черкащині. Одного осіннього дня у гості до батьків приїхала Ганна Л. Вона вчителювала в одному з сіл того ж району й заочно навчалася у вузі. Приїхала і відчула себе недобре. Пішла до лікарні. Головний лікар Козацької лікарської амбулаторії Микола Митрофанович Дащенко оглянув пацієнтку, похитав головою і, не сказавши нічого певного, звелів їй негайно звернутися до районної лікарні.

А через два дні, приїхавши до району, Дащенко випадково побачив у лабораторії папірець із результатами аналізів. На папірці було прізвище Ганни. У той же час Дащенко помітив, що коридором пройшла й сама дівчина. Невідомо, чи хитав тоді головою сільський ескулап, чи ні, але відомо інше: він чомусь вирішив перетворитися на добровільного Шерлока Холмса (чи комісара Мегре) і став напружено мислити дедуктивним методом: «Прізвище... аналізи... присутність у лікарні дівчини... Все ясно!»

— Так от, — зустрівши в селі Ганниного батька, сказав Дащенко, — ваша дочка хвора на... (і назвав одну дуже неприємну хворобу).

Батько — педагог, інвалід Вітчизняної війни, — зблід, почувши цю звістку.

— Я ще тоді, тільки оглянув її, усе зрозумів, а тепер — немає ніяких сумнівів. І запам'ятайте, — підняв угору палець, — хвороба може перекинутися й на інших. Так що викликайте дочку сюди, треба взнати, де вона схопила той «подаруночок»...

Не буду розповідати, що пережив батько і що пережила мати, скільки таблеток валідолу було прийнято немолодими педагогами і скільки сивин додалося в їхньому волоссі. Це й так зрозуміло. А до всього ще захворів син-школяр, і вони, пам'ятаючи застереження лікаря, подумали, що ось вона, та хвороба, вже передалася...

А за кілька днів батько йде до Дащенка й повідомляє, що дочку викликав, вона має приїхати.

— А, це ви, — кинув мимохіть ескулап. — Ви знаєте, трапилася невеличка помилка. Збіг, так би мовити обставин. Ті аналізи виявилися не вашої дочки. Просто однакові прізвища...

Уточнимо. Дащенко не вибачився, не став уклінно перепрошувати батька за завдану моральну травму, а сказав це у спокійному тоні, ніби йшлося не про зганьбовану честь молодої дівчини, не про порушення святого лікарського обов'язку, а про якусь незначущу дрібницю. Тільки батько, радий хоч такому повороту справи, чимдуж помчав додому, щоб сповістити новину дружині, яка місця собі не знаходила, чекаючи доччиного приїзду. Безумовно, батька тішило ще й те, що про все це, крім лікаря та їх із дружиною, ніхто не знав.

Дочці, коли та приїхала, він, звичайно, не наважився зізнатись, чого її викликав, а сказав, що вона запрошена до клубу на комсомольське весілля.

У клубі Ганна з подивом помітила, що її уникають хлопці та дівчата. А згодом почула запитання:

— Це правда, що ти лежала в диспансері з...?

Знову ж таки, не буду описувати, як сприйняла дівчина приголомшливу репліку. Скажу лише одне: того вечора вона мало рук на себе не наклала.

Отож брудну плітку було розповсюджено по селу. Та й це не все. З Козацького дика вигадка поповзла в село, де Ганна вчителює, затим досягла стін вузу...

Ображені, обурені батьки звернулися до районного комітету партії. Там зреагували оперативно й чітко: дали вказівку керівникам райлікарні, щоб винуватець — базіка Дащенко — прилюдно вибачився перед зганьбленою родиною. На жаль,у лікарні поставилися до цього з незрозумілою байдужістю. Ніхто ні перед ким не вибачився. Потерпілим же потрібно було тільки це. Зауважимо: навіть згодом, на суді, вони сказали, що не прагнуть якогось особливого покарання. не хочуть «крові» (хоча дії Дащенка підлягають кримінал у), а бажають одного: щоб їх очистили від чорного наклепу.

Суд, що відбувся у березні 1978 року, саме так і вирішив: «Зобов'язати Дащенка М. М. розповісти людям про свою провину і просити пробачення у позивачки та її батьків».

Але Дащенко не розповів і не попросив. Очевидно, він вважав, що заплямована репутація цілої сім'ї — трьох педагогів! — не варта того, щоб через неї плямувати честь мундира. Про чистоту того ж мундира завзято піклувалася й головний лікар Звенигородської райлікарні Валентина Федорівна Ювченко. Недарма ж вона приїздила до Ганни й говорила їй: «Чого ви панікуєте? Вам видали довідку, що здорові, — от хто вам що скаже, ви й показуйте її!»

І ще одна службова особа не схотіла плямувати честі ескулапового мундира. Нею, як не дивно, виявилася голова сільради Л. Д. Вовк, котру спершу райком, а потім і Звенигородський нарсуд зобов'язали вжити всіх заходів, щоб Дащенко прилюдно попросив пробачення. І хоча з часу, коли сталася подія, у Козацькому були і колгоспні збори, і сільський сход, і сесія виконкому, Л. Д. Вовк палець об палець не вдарила, а «автор» наклепу тим паче не хотів «принижуватися» перед громадою. До речі, згадані керівники обдурили не лише потерпілих, а й райком партії, написавши на ім'я першого секретаря офіційний лист-запевнення, що Дащенко вибачиться 28 квітня 1978 року. Але той, як уже відомо, чхати хотів на все і в тому числі на лист-запевнення...

Ну, позиція медиків у цій ситуації зрозуміла. А от чим викликана така інертність голови сільради, спершу було неясно. Та все прояснилося, коли довелось ознайомитися з судовими документами. Виявилося, що донька Любові Дмитрівни — студентка черкаського вузу — теж мала відношення до поширення брехні.

Ось так і сталося, що наклеп на молодого педагога гуляє вже більше як півроку. Хто не вірить, а хто багатозначно плямкає губами: «М-да-а... Немає диму без вогню...»

Тому й написано цього фейлетона. Бо не було ніякого «вогню». Був дим поговорів і чад наклепів. Отож і хочеться, щоб розвіявся той дим і той чад довкола хорошої, порядної дівчини та її сім'ї.

P. S. Ім'я молодої вчительки редакція вирішила змінити — вона й так натерпілася, і так «прославилася» з легкої руки безтактних ескулапів та місцевих пліткарів. Усі ж інші імена та прізвища, певна річ, — достовірні.

Ів. НЕМИРОВИЧ,
спец. кор. Перця.

Черкаська область.

ЛІСОВА ТРАГЕДІЯ

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Ти чого це аж тремтиш увесь?

— Там... там... у лісі я пляшку горілки закорковану знайшов. Це ж щось страшне сталося, якщо її не випили!

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

— Ви собі уявити не можете, скільки ми усілякої продукції випускаємо, — при кожній нагоді полюбляла говорити головний інженер Харківського виробничого шкіргалантерейного об'єднання Кулішова Л. П.

— А що вже тих шкіряних рукавичок, так ми їх десятками тисяч відвантажуємо в різні міста. І всі вищого гатунку, — завжди підтакувала їй начальник відділу технічного контролю Ніколенко Т. К.

Спочатку їм охоче вірили. Але коли рекламації на якість цих самих шкіряних рукавичок стали надходити з Києва і Тбілісі, Москви і Донецька, Львова і Ворошиловграда та інших міст, управлінню Держстандарту по Харківській області довелося зацікавитись цією справою. І тут виявилось, що об'єднання відвантажило 38.172 пари бракованих рукавичок на суму 160 тисяч крб. От вам і вищий гатунок!

Про це розповідалося у фейлетоні «Вагомий аргумент», вміщеному у № 7 журналу.

Генеральний директор Харківського виробничого шкіргалантерейного об'єднання тов. К. Г. Васильченко повідомив редакції, що фейлетон обговорено в усіх виробничих колективах. За випуск бракованої продукції головного інженера об'єднання Кулішову Л. П. та начальника відділу технічного контролю Ніколенко Т. К. з роботи знято.

Мал. Є. МИЛУТКИ

Без слів.

З НАПІВЗАБУТОГО

ЖАН-БАТІСТ МОЛЬЄР
1622 — 1673

ЗАДОВОЛЕНИЙ

При якійсь нагоді король запитав Мольєра, чи задоволений він своїм домашнім лікарем:

— Чому б ні? — відповів Мольєр. — Ми часто гомонимо про всякі всячини, він приписує мені ліки, я не приймаю їх, і завжди здоровий.

Г. С. СКОВОРОДА
1722 — 1794

СТОВПІВ ДОВОЛІ

До Сковороди звернулись монахи Києво-Печерської лаври, що добре знали його як вченого, з пропозицією:

— Доволі блукати по світу! Пора причалити до гавані: нам відомі твої таланти, свята Лавра прийме тебе, як мати своє чадо, ти будеш стовпом церкви і прикрасою обителі.

— Ох, преподобні, — обурився Сковорода, — стовпотворення збільшувати собою не бажаю, доволі і вас, стовпів неотесаних, у храмі божому...

О. В. СУВОРОВ
1729 — 1800

ВАЖКА НОША

Суворов мав звичку з'являтися на офіційні прийоми при всіх своїх орденах.

На одному з прийомів до нього підійшло кілька дам, чоловіки яких заздрили Суворову.

— Ой, Олександре Васильовичу! — вигукнули вони. — Ви такий кволий, а на ваших грудях стільки тягаря! Адже вам важко?

— Боже, як важко! Ой, як важко! — сказав Суворов. — Вашим чоловікам не під силу.

РОБЕРТ БЕРНС
1759 — 1796

ЗНАЄ СОБІ ЦІНУ

Прогулюючись набережною Темзи, Бернс побачив, як один багач впав у воду. Якийсь бідняк, ризикуючи життям, врятував багача, але в нагороду за це одержав лише мідну монету. Люди, що зібралися на набережній, були обурені невдячністю багача і хотіли знову кинути його в ріку, але тут втрутився Бернс.

— Облиште його, — промовив поет, — йому самому краще знати, чого він вартий.

О. С. ПУШКІН
1799 — 1837

ДРІБНИЦЯ

У 1820 році Пушкін був висланий на південь Росії. На дружній докір Чаадаєва, чому він, од'їжджаючи з Петербурга, не прийшов попрощатися, Пушкін відписав:

«Мій любий, я заходив до тебе, але ти спав: чи ж варто було будити тебе через таку дрібницю».

Мал. А. БОРДУНІСА

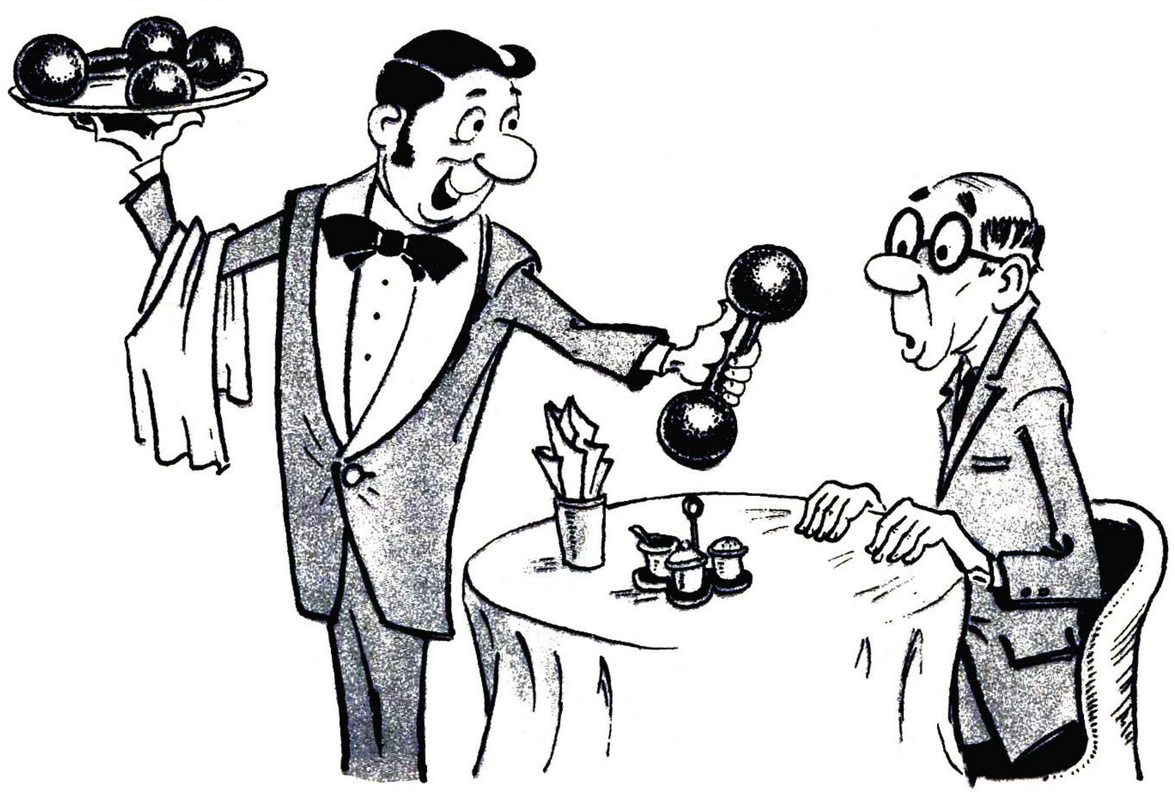

— А поки що зробіть розминку...

ГУМОРЕСКА

Після тривалих спостережень за деякими своїми приятелями по роботі я зробив висновок: чекати, поки тебе помітять, — нераціонально. Можна просто не дочекатися. Тому я і вирішив заявити про себе сам. Причому заявити на весь голос.

— Товариші, — сказав якось я з трибуни профспілкових зборів. — Беру на себе зобов'язання так клеїти підошви, щоб вони протягом місяця не відлітали.

Зал завмер. Продукція нашої взуттєвої фабрики саме тим і прославилася далеко за межами області, що підошви відлітали од чоботів ще до того, як споживач встигав зробити в них перший крок.

— Може, ти обмовився, — хтось кинув репліку, — дай бог, щоб наші підошви хоч тиждень протрималися, а ти про місяць кажеш!

— Мусять триматися, — вперто мовив я. — Виступаю ініціатором такого почину і прошу мене підтримати.

Хтось невпевнено плеснув у долоні. І ось уже весь зал аплодував мені.

— Сміливець! — неслося із залу.

— Відчайдушна людина!

— Молодець!

— Так тримати!

Багатотиражна газета на першій сторінці надрукувала моє фото під рубрикою «На них рівняти крок», а директор видав мені персональну премію і гарантію на всіляку підтримку.

Коли шум навколо мого почину трохи вщух, я на чергових профспілкових зборах знову піднявся на трибуну і заявив:

— Товариші, оце вирішив виступити ініціатором ще одного починy.

Запала глибока тиша. Навіть головбух на мить перестав шморгати носом.

— Усі ми знаємо, — сказав я, — що в черевиках, які ми випускаємо, лівий каблук вищий правого на три сантиметри. Або правий каблук нижчий лівого на чотири сантиметри. Зобов'язуюсь випускати черевики виключно з однаковими каблуками.

По залу пробіг легкий шурхіт.

— Нереально, — почувся голос скептика.

— Це для вас — нереально, — рішуче мовив я. — А для тих, хто вболіває за справу, все реально. Отже, товариші, прошу мій почин підтримати і наслідувати його.

І наступного ж дня наша багатотиражна газета присвятила мені нарис, а директор разом з головою фабкому включили мене в позачерговий список на одержання трикімнатної квартири.

З нетерпінням я чекав наступних профспілкових зборів. Не встиг головуючий ознайомити присутніх з порядком денним, як я вже був на трибуні.

— Друзі, — кажу, — скільки рекламацій одержує наше підприємство і лише тому, що в черевиках, які ми виготовляємо, прямо з устілок стирчать цвяхи. Так от, девіз мого нового починy такий — «Жодної подряпини на нозі споживача!»

Почин зустрів таке бурхливе схвалення колективу, що наступного дня в мене аж пальці не згиналися од радісних потисків дружніх рук...

Поступово всі звикли, що перед кожними зборами я виступав з черговим почином. Навіть питали в коридорі:

— Ну, а що сьогодні?

— Сюрприз, — багатозначно посміхався я.

І дійсно, те, що я пропонував, усіх буквально приголомшувало.

— Товариші, — звертаюся до присутніх, — ми ж з вами осіннє взуття випускаємо. Навіщо ж в осінніх черевиках носки оздоблювати дірочками? Це для літніх вентиляція потрібна, а осіннім — навпаки: вони ж ноги від дощу захищати повинні.

— Логічно! Правильно! Треба підтримати — чулося із залу.

Кожний мій почин підхоплювали на льоту. Я вже не чекав профспілкових зборів, а про черговий свій почин оголошував по місцевому радіовузлу.

Звичайно, популярність моя ширилася. Усі, від вахтера до директора, вітались зі мною з такою повагою, що поступово я й сам став себе поважати.

Та раптом нас відвідав якийсь поважний чоловік і, зібравши весь колектив, став привселюдно паплюжити мої починання.

— Двадцять один почин на вашій фабриці спрямовано на боротьбу за якість осінніх черевиків, — незадоволено мовив він, — а черевики як були суцільним браком, так і залишилися.

Усі подивились на мене. Авторитет мій захитався і, ніким не підтриманий, міг ось-ось упасти. Я вибіг на трибуну і, перебивши промовця, вигукнув:

— Товариші! Пропоную новий почин!

Сотні очей прикипіли до мене. А представник скептично посміхнувся. Та за хвилину йому довелося разом з усім залом аплодувати мені. Я сказав:

— Стаю ініціатором нового починy — усі починu доводити до кінця. А не забувати їх на другий день.

Юрій ПРОКОПЕНКО.

ПРИЙОМИ МОРАЛЬНОГО ВИПРАВДАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ АМОРАЛЬНОСТІ

(МІНІРОЗВІДКА)

Будь-яка аморальна політика (як-от: агресія або заохочування агресора, гонка озброєнь, втручання у внутрішні справи інших країн, організація змов, переворотів, політичних убивств) саме тому, що вона аморальна, потребує морального виправдання перед світовою громадською думкою.

Існує кілька вельми ефективних прийомів (засобів, правил) морального виправдання політичної аморальності. Але буржуазні політики, що їх винайшли, чомусь, мабуть, із природної скромності, досі не зафіксували їх на папері. Отож, робимо це за них.

Основоположний принцип. Аморальна політика вважається глибоко моральною й істинно християнською, якщо її здійснювати, посилаючись на вічні й непорушні принципи високої моралі — Гуманізм, Справедливість, Загальне Благо, Права людини тощо.

Цей основоположний принцип реалізується засобами, найпоширеніші з яких формулюємо нижче.

Засіб перший. Назвемо його умовно прийомом переадресовки аморальності. Суть його полягає в тому, що, проводячи аморальну політику, треба сміливо звинувачувати в ній того, проти кого вона спрямована. Злодій має кричати: «Тримай злодія!» Так, якщо ви посилюєте гонку озброєнь, то волайте на весь світ, що на це вас змушує могутність країни, проти якої ви ладнаєте свої крилаті ракети й нейтронні бомби. Якщо ви допомагаєте агресорові (Ізраїлю, ПАР, Сомалі і т. п.), то доводьте: через впертий опір жертви агресії у вас немає іншої альтернативи. Якщо ви організуєте в якійсь країні змови проти її законного уряду, який вам не до вподоби (наприклад, на Кубі, в Анголі тощо), то виправдовуйтесь: вас спровокувало на це вперте небажання цього уряду вам сподобатися. Тобто дійте за принципом: «Ми не винні в тому, в чому винні, бо це ви винні в тому, що ми винні!».

Засіб другий. Його можна назвати семантичним. Це коли чорне видається за біле, біле за чорне, а політичні поняття тлумачаться навиворіт. Наприклад, коли агресію іменують мирною політикою, агресора — жертвою агресії, допомогу агресорові (Ізраїлю, Сомалі) — безкорисливою підтримкою незалежності малих народів, фашистську диктатуру — демократією тощо. І навпаки — коли допомогу жертвам агресії (арабським народам Близького Сходу, Ефіопії, Анголі) називають «експансією», «втручанням», «проникненням».

Якщо цей засіб морального вибілювання політичної аморальності вживати послідовно, вперто й безсоромно, він діє вельми ефективно.

Відомо, наприклад, що англійська влада в Ольстері і кліка Піночета в Чілі застосовують тортури проти в'язнів. Світ обурений. Як заспокоїти громадську думку? Семантичним засобом. Слово «тортури» справді огидне. Отже, слід заборонити це погане слово в офіційних документах і замінити його на пристойний термін — «негуманне поводження». Цей останній звучить вже майже морально. Тим більше, що можна урочисто оголосити: урядовим органам в Ольстері дано тверду вказівку по можливості максимально гуманізувати «негуманне поводження» і застосовувати його лише в присутності лікаря. А Піночетові порадити, щоб його кати працювали з в'язнями, вживаючи тільки стерильні інструменти.

Інший відомий приклад вдалого застосування семантичного засобу виправдання політичної аморальності — перейменування нейтронної бомби в «зброю підвищеної радіації». Чи не переіменують тепер американські політичні лінгвісти й «крилаті ракети» в «крилатих ангелів»?

Засіб третій. Його застосовують, коли перші два не спрацьовують. Йдеться про посилання на Вищі Державні інтереси (ВДІ) або на Вищі Стратегічні Міркування (ВСМ), що, власне, те саме. Це вже, сказати б, останній довід адвокатів імперіалістичної політики. ВДІ й ВСМ — аргумент неспростовний і безвідмовно діючий, яким виправдовується все, що нічим не можна виправдати, — будь-яка брудна політика й будь-який міжнародний злочин. Там, де починається апеляція до Вищих Державних Інтересів або Вищих Стратегічних Міркувань — кінчається мораль. Щоправда, імперіалісти вважають навпаки — що відповідає їхнім ВДІ й ВСМ, те й моральне.

— Бійня в Сонгмі — злочин, — погоджуються американські державні діячі, — але цей злочин — в ім'я Вищих Державних Інтересів, тобто це — високоморальний злочин, і наше командування не винне в тому, в чому воно винне! Ми справді приклали руку до фашистського перевороту в Чілі, справді готували замахи на Кубі, справді заохочували уряд Могадішо до нападу на Огаден. Щиро визнаємо, що така політика є аморальною. Але ми змушені були діяти саме так, а не інакше, керуючись Вищими Стратегічними Міркуваннями. Ось чому наша аморальна політика була й є істинно моральною...

Є й інші ефективні засоби морального вибілювання імперіалістичної політики (посилання на принцип збереження Міжнародної Рівноваги або Політичної Стабільності певного регіону тощо). Та, розуміючи, що наша мінірозвідка загрожує обернутися в багатотомний трактат, ставимо тут крапку.

Юрій ІВАКІН.

МОЛИТВА ФАБРИКАНТІВ СМЕРТІ

Як повідомляє закордонна преса, Сполучені Штати Америки не збираються знімати з порядку денного виробництво нейтронної бомби, мотивуючи це тим, що це «чиста й гуманна зброя».

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— О пречиста, пошли нам мільярди чистих прибутків.

Мал. В. КАЗАНЕВСЬКОГО

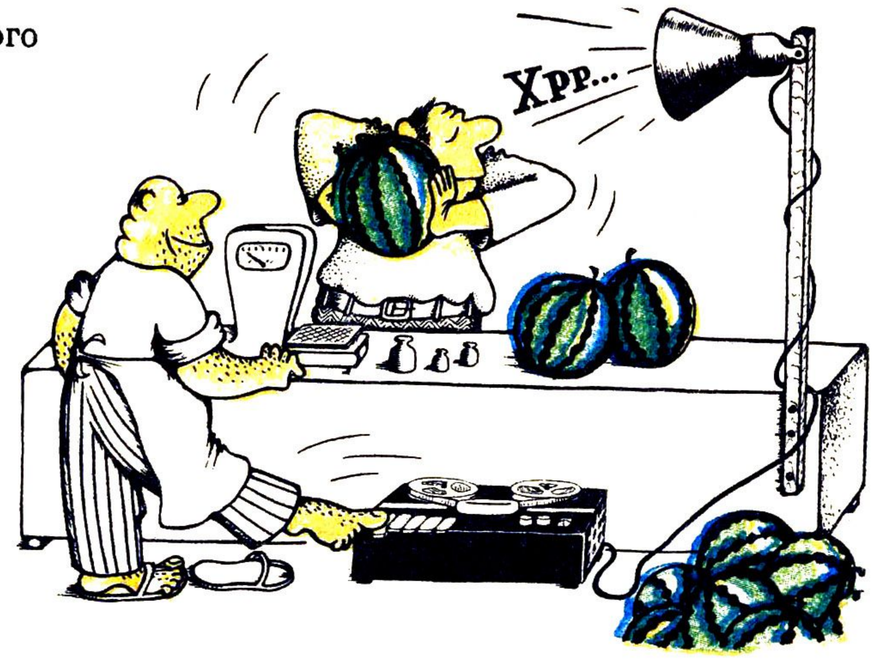

Без слів.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

Дали перцю!

Коли у райцентрі Іваничах створили міжколгоспний комунальний комбінат, директором призначили Кривенчука І. Я. Перед ним було, зокрема, поставлено завдання: споруджувати для колгоспників індивідуальні будинки.

Але Кривенчук став керувати комбінатом на свій розсуд, що відразу ж викликало незадоволення людей. Ряд скарг надійшов і до редакції. Кореспондент «Перця» побував у Іваничах. Виявилося, що за останні два роки в районі було збудовано понад двісті нових будинків колгоспників. Із цієї кількості комбінат спорудив... аж два.

Чим же займається директор та керований ним комбінат? Як стало відомо, основні свої зусилля І. Я. Кривенчук спрямував на різні зловживання.

Про все це й писалося у фейлетоні «А дитя без носа...» («Перець», № 5).

Заступник голови виконкому Волинської облради тов. А. О. Малиш сповістив редакції, що І. Я. Кривенчука з роботи звільнено.

Виконком облради вжив необхідних заходів для ліквідації недоліків поліпшення комунального обслуговування сільського населення області.

— Петренко, ти знову загоряєш на роботі?..

Любий Перче!

Ти знаєш, яка зі мною халепа трапилася? Купив минулого року собі теплі черевики, а дружині чобітки. Носили ми їх цілу осінь, цілу зиму, а вони й сьогодні — наче нові.

«Хіба це халепа? — здивуєшся ти. — Тут радіти, а не сумувати треба».

Еге, Перче, краще б у них навесні каблуки повідпадали чи «блискавки» зіпсувалися, тоді б я їх іще влітку в майстерню відніс і чекав би холодів спокійно, а так...

«Дивак-чоловік, — ще більше можеш здивуватися ти, — хіба восени та взимку в Луцьку немає де лагодити взуття?»

Еге, Перче, ти, я бачу, не читав оголошення в обласній газеті «Радянська Волинь» за 6 червня, що рекламує роботу фабрики «Ремвзуття». «Запевняємо, стверджують у тому оголошенні побутовики, — якщо осінньо-зимове взуття буде здане в ремонт у літній період, фабрика гарантує бездоганну його якість». Виходить, отже, якщо я звернуся до них в іншу пору, то мені підсунуть високопробну халтуру?

А ти кажеш, нема чого сумувати.

А. ДЕМЧУК.

Волинська область.

Якщо ти гадаєш, що на знімку відбито гірський пейзаж, то глибоко помиляєшся. Це один із куточків нашого суто рівнинного Водяного, що в Добровеличківському районі на Кіровоградщині, а конкретніше — місце, де колись був міст, який з'єднував обидві частини нашого села. Навесні вода розмила його. Голова колгоспу К. А. Білик розв'язав проблему дуже просто: звелів збити хитний щит із дощок і перекинути його через вимоїну. Небагато сміливців відважується на той міст стати, бо тримається він на чесному слові голови правління. А яке воно, те слово, ми знаємо, бо товариш Білик не раз обіцяв збудувати надійний міст, а його й досі катма.

ЖИТЕЛІ СЕЛА.

Уяви собі, що, ми, працівники кінотеатру ім. Шевченка, продали б квитки на черговий кінофільм і потім водили б глядачів за носа: мовляв, не сьогодні, то завтра картину привезуть. Наберіться терпіння і чекайте. Правда, подібне навіть важко уявити?

А чому ж, скажи Перче, РБУ Львівського обласного управління кінофікації, уклавши з нами угоду на ремонт кінотеатру ще п'ять років тому, дозволяє собі годувати нас обіцянками: «З першого почнемо». Скільки вже тих «перших» минуло! За цей час змінилося шість виконробів, а ми все чекаємо.

Як бачиш, Перче, найбурхливіша уява часом блідне в порівнянні з ось такою сумною реальністю.

СЕМЕНКО, МОСТЕНЕЦЬ, СКІРА, САЛО — працівники кінотеатру.

м. Нестерів
Львівської області.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Що трапилось? Хтось утопився?

— Ні, якийсь дядько рибу піймав!

КОРОТКОЮ ЧЕРГОЮ

Кохаю вас божевільно, тому за свої вчинки не відповідаю.

Стосунки дуже натягнуті. Це дає змогу зайвий раз переконатися в їхній міцності.

Кругозір чоловіка багато в чому залежить від думки його дружини.

Неймовірно! Прийшло щастя і вимагає грошей.

В. ЧОВНОВИЙ.

м. Прилуки
Чернігівської області.

ІНОЗЕМНИЙ ГУМОР

Малюнки з журналів: «ОЙЛЕНШПІГЕЛЬ» — Берлін, «БТА» — Софія, «ПАРІ-МАТЧ» — Париж, «УРЗІКА» — Бухарест, «БОЕМІЯ» — Гавана, «ЕЖ» — Белград, «НОЙЄ БЕРЛІНЕР ІЛЮСТРІРТЕ» — Берлін.

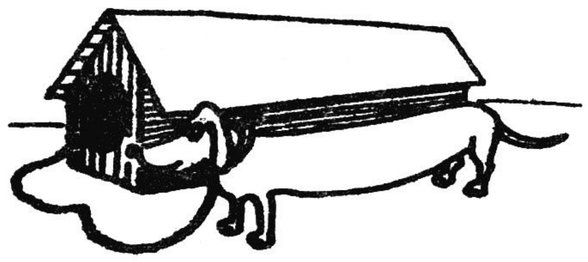

Без слів.

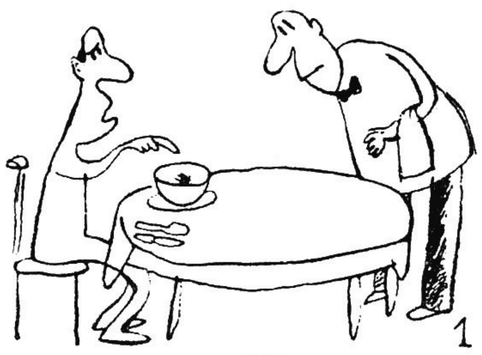

1

2

Без слів.

Без слів.

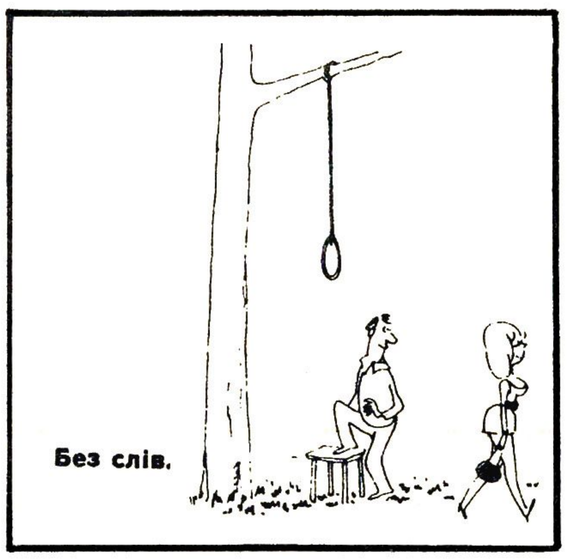

Без слів.

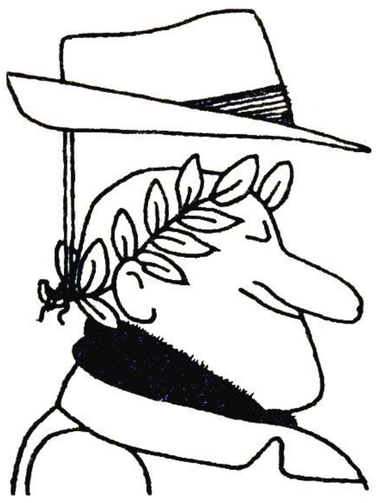

Без слів.

— Наркоз.

У музеї.

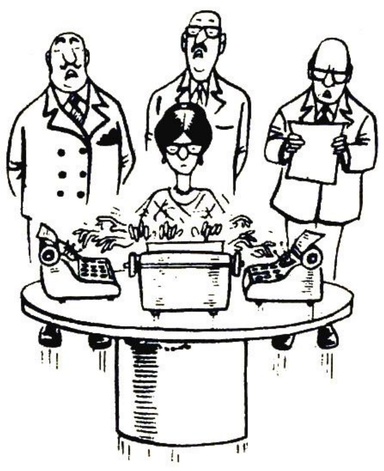

Без слів.

Страшне перо не в гусака...

«До цього приложується акт вибраковки ветлікаря від 22 березня 1977 р.».

(З офіційного листа).

Надіслав Є. КУДРАЙ.

* * *

«В нашій країні за кожну добу народжується 12895 тисяч малюків».

(З газети «Шполянські вісті»).

Надіслав С. ГАВРИЛОВ.

* * *

«Сьогодні їздовий Іван Бабин соломи на ферму не привезе, бо в нього народилось лоша».

(Із записки бригадира).

Надіслав П. БАЛИНСЬКИЙ.

* * *

«Дружинники нашого села не відчувають обов'язків перед порушниками громадського порядку».

(З виступу на зборах).

Надіслав І. ПРОСКУРНЯК.

■

СЛОВНИЧОК-ЖАРТІВНИЧОК

БАРИЛО — відвідувач бару.
КРАСУНЯ — фарбувальниця.
НЕДОКУРОК — курча.

Василь КРАВЧУК.

ДАРМОЇД — безбілетний пасажир.
ЛОТОЧНИК — гравець у лото.
РОДОНАЧАЛЬНИК — головний лікар пологового будинку.
СТУДІЯ — холодильна камера.

Данило КАРМІНСЬКИЙ.

БАЙДАРКА — ледача жінка.
ЗУБРІВКА — один із способів підготовки до екзаменів.

В. КІНАШ.

ПІДМЕТКА — віник.
ЧЕРЕВИК — пояс.
БРИЛЬ — перукар.
УРОЧИЩЕ — довгий урок.

Микола ПАСІЧНИК.

НАЛИСНИК — перука.
ОПАРИВСЯ — оженився.
ПЕРВАК — перший син.

Я. БРАНИЦЬКИЙ.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Про те, що директор комплексу по відгодівлі великої рогатої худоби у колгоспі «Жовтень» (Кіровоградська область) Буйлук В. М. до роботи ставився байдуже, з робітниками поводився грубо, писалося у листі, що надійшов до Перця.

Голова Знам'янського міського комітету народного контролю тов. П. І. Яворський повідомив редакції, що при перевірці факти, вказані в листі, підтвердились.

Рішенням Комітету народного контролю Буйлука В. М. з роботи знято.

★ До редакції надійшов лист про те, що колгосп «Більшовик» (Ківерцівський район) забруднює річку Рудку, скидаючи в неї різні відходи.

Головний санітарний лікар Волинської області тов. М. С. Булига повідомив редакції, що факти підтвердились.

На головного агронома та агронома-меліоратора накладено грошові штрафи.

★ У своєму листі до редакції пайовики села Розкошівки (Вінниччина) поскаржились на те, що завідуюча місцевим сільмагом Кривенька Р. І. завищує ціни на товари.

Голова Теплицького районного комітету народного контролю тов. О. П. Грушовенко повідомив редакції, що факти про завищення цін на товари підтвердились.

За порушення правил радянської торгівлі завідуючу магазином села Розкошівки Кривеньку Р. І. з роботи знято.

★ Про недоліки в роботі Лисянського автопідприємства Звенигородського автооб'єднання 23113 писалося у листі до Перця.

Начальник Черкаського обласного управління пасажирського автотранспорту тов. В. П. Солом'яний повідомив редакції, що при перевірці факти підтвердились.

За незадовільне керівництво начальника Лисянського автопідприємства Гриценка В. Т. з роботи знято.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-17, 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 15 (1033) (на украинском языке) Издательство «Радянська Україна».

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 30. 06. 1978 р. Підписано до друку 22. 07. 78. БФ 12420. Формат видання 70×108/8. Офсетний друк. Умовно-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,1. Зам. 03325. Тираж 3.300.000.

© Журнал «Перець», 1978 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Індекс 74393

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖАНДАРМ В АФРИЦІ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

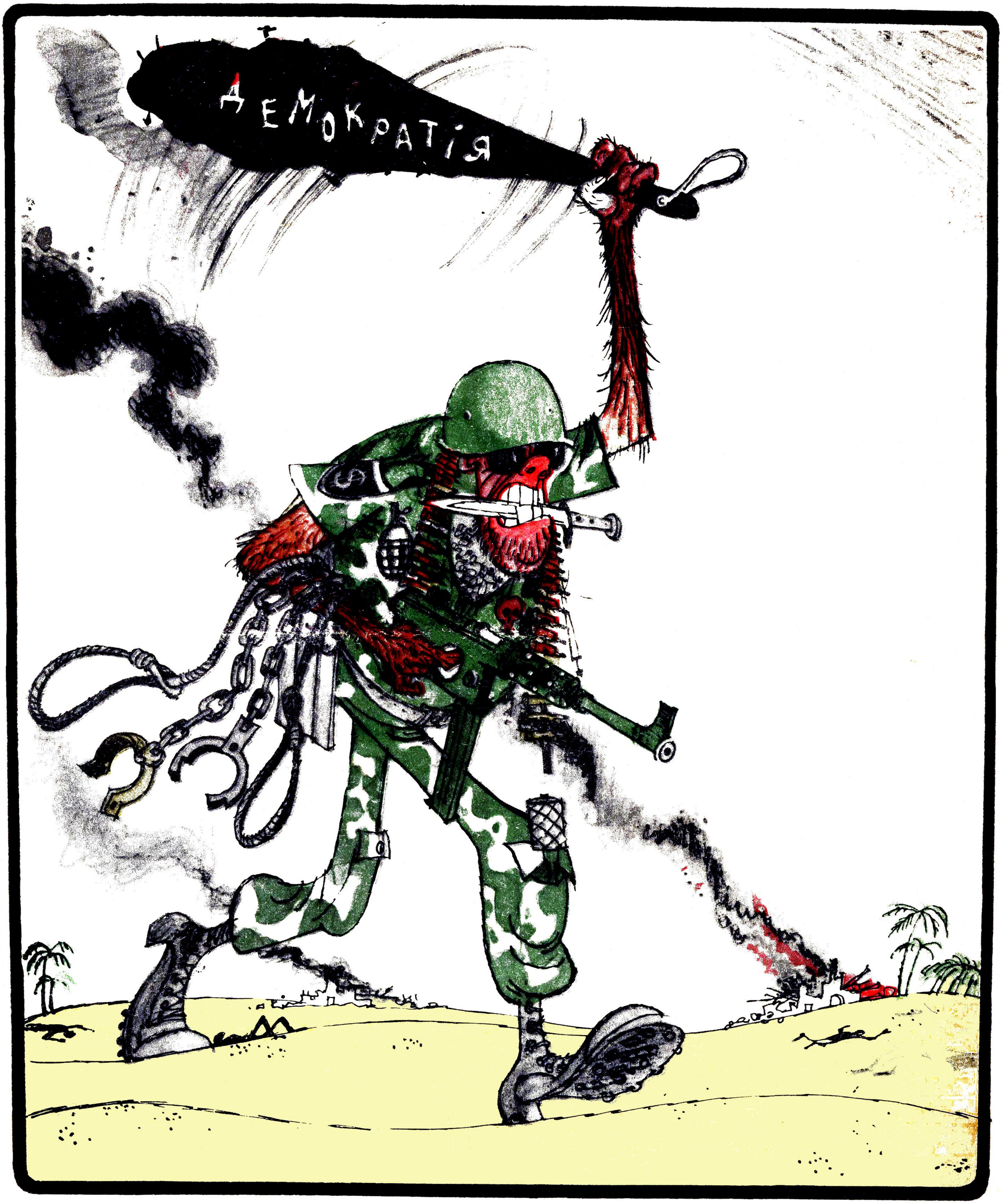

— Я вам покажу, що таке справжня демократія і свобода!